

Що варто знати про систему BankID НБУ?

Нацбанк надав фізособам можливість отримувати дистанційно не лише адміністративні, а й банківські послуги (наприклад, відкриття рахунка).

З цією метою впроваджується механізм віддаленої ідентифікації клієнтів банків **через систему BankID НБУ (далі - система BankID)**.

Відповідні зміни внесено до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу (далі – Положення) постановою Правління НБУ від 1 листопада 2018 року № 116 «Про затвердження Змін до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу».

Передбачено, що **вперше ідентифікація фізособи** має проводитися за її присутності одним з банків - учасників системи, і вже після цього ця фізособа зможє замовляти сервіси та послуги на сайті будь-якої компанії або банку, підключених до системи BankID.

Її ідентифікація проводитиметься дистанційно на рівні банків, у яких вона обслуговується (**bank-to-bank**).

Це, в свою чергу, дасть можливість клієнтам банків дистанційно відкривати рахунки без необхідності відвідувати відповідні відділення.

При цьому для надання банківських послуг **обов'язковими умовами є виконання вимог фінансового моніторингу, а саме:** проведення перевірки ідентифікаційних даних, отриманих з різних джерел (ЕЦП / кваліфікований цифровий підпис; система BankID; копії документів, завантажені на сайт надавача послуг та підписані ЕЦП клієнта).

Відповідальність за належне здійснення ідентифікації та вивчення клієнта відповідно до міжнародних стандартів та законодавства України покладається як на банк, який здійснив ідентифікацію, так і на банк, що використовує інформацію, отриману за допомогою засобів системи BankID.

Варто зазначити, що банк зобов'язаний забезпечити в своїй діяльності належне управління ризиками з метою запобігання використанню послуг, що він надає, для легалізації кримінальних доходів і фінансування тероризму.

Також, Нацбанк удосконалив порядок погодження відповідальних за здійснення фінансового моніторингу працівників банків.

Зазначені зміни в законодавстві щодо здійснення фінансового моніторингу забезпечить врегулювання взаємовідносин між банками і Нацбанком при проведенні дистанційної ідентифікації суб'єктів звернення,

розширить можливості для дистанційної ідентифікації та оновленням вимог до захисту інформації в системі BankID.

Як працює BankID???

1

Натискаєте на сайті «Увійти через BankID»

2

У вікні, що відкрилося, обираєте свій інтернет-банк (наприклад, «Райффайзен Онлайн» або Приват24)

3

Шляхом введення логіна/пароля інтернет-банку підтверджуєте, що готові передати третій стороні інформацію про себе

4

Ваш банк передає сайту інформацію про Вас (наприклад, П. І. Б. і скановану копію паспорта)

Поширені запитання, що можуть виникати про застосування системи BankID

Яку проблему вирішує BankID?

Проблему верифікації користувача через Інтернет. Щоб надати громадянину, скажімо, довідку, потрібно переконатися в тому, що це дійсно він. Якщо громадянин вибере верифікацію через BankID, він вводить логін/пароль свого інтернет-банку, проходить другий етап авторизації (наприклад, введення SMS-пароля) і таким чином підтверджує свою особу.

BankID – це українське ноу-хау?

Ні, ми вибудовуємо цю систему, рівняючись на вже реалізовані в Швеції, Фінляндії, Естонії та Латвії.

BankID буде єдиним способом верифікації?

Ні, це буде лише один зі способів верифікації. Наприклад, можна давати можливість верифікуватися через ЕЦП (щоправда, у фізичних осіб ЕЦП користується меншою популярністю, ніж банківські картки). У деяких країнах також використовують верифікацію через мобільних операторів, тому, можливо, і в нас з'являться ще якісь аналогічні способи.

Чому не можна для верифікації користуватися ІПН?

Тому що це небезпечно. Адже дізнатися про ІПН легко.

Як громадянин буде знати, що банки не будуть робити запитів у державні органи без його відома?

Буде передбачено систему логуювання, щоб ніхто не зловживав (за аналогією X-Road в Естонії).

Хто буде на цьому заробляти?

Сервіс BankID зроблений на волонтерських засадах, як соціальна місія. Тому, для державних органів він є безкоштовним. З огляду на світовий досвід, для комерційних структур сервіс BankID є платним.

Інформацію щодо механізму дії та використання системи BankID можна отримати на сайті - <https://bankid.org.ua/>

*** Матеріал сформований на основі діючого законодавства та офіційних інформаційних ресурсів станом на 08.11.2018.**

Головний спеціаліст Управління державної
реєстрації нормативно-правових актів,
правової роботи та правової освіти
Головного територіального управління
юстиції у місті Києві
Потапенко М. А.